

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

PÉNTEK, 1933 JUNIUS 3.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 123. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR

A király ragaszkodik az alkotmányos kormányalakításhoz és a leghatározottabban tiltakozik a diktatura gondolata ellen is

A kormány lemondásával kapcsolatban elhangzott nyilatkozatok közül az jár legközelebb az igazsághoz, amely hangsúlyozza, hogy a megoldást illetően jóslásokba bocsátkozni nem lehet, mert a román politikában sohasem a logika törvényei szerint fejlődnek az események. Ez a rendszer meg is bosszulta magát és a politikai tényezők is reáébredtek már talán arra, hogy ennek a kapkodásnak és klickkérdések képviselőit meg kell szünnie. Meg kell szünnie, mert a rendszertelenség, az ország érdekeinek teljes figyelmen kívül hagyása, a minisztereknek az a francialajosi mentalitása, hogy az állam én vagyok, olyan helyzetbe sodorták az országot, melyből kivezetni valóban nemcsak államférfiúi bölcsesség és komoly program szükséges, hanem olyan politikai erények, melyek a százszázalékos megbízhatóságot jelentik úgy befelé, mint kifelé. Az ország lakosságának és a külföld bizalmának hiánya mellett semmiféle

kormány nem képes a mai dezolált viszonyokat szanálni. Kétségtelen, hogy pénzügyi és ezzel kapcsolatban társadalmi helyzetünk kétségbeesett. Az új kormány első kötelessége lesz a pénzügyek terén rendet teremteni. Ezt csak úgy érheti el, ha sutba dobja a látszatpresztizst és nem késik igénybe venni a Népszövetség útján a nemzetközi pénzvilág segítségét. És valljuk meg, a lakosság szempontjából is megnyugtató lesz, ha népszövetségi megbízott ellenőrzi a jövedelmek felhasználását. Akkor bizonyára nem fog előfordulhatni, hogy huszmilliórd lei sikkadjon el az állam pénzből egy esztendő alatt, amint az a múlt évben megtörtént. A helyzet ma még teljesen zavaros és kibontakozás csak akkorra várható, mikor Titulescu hazaérkezik és mint homo regius megkezdí a pártokkal a tárgyalásokat. Addig csak az események felsorolására szorítkozhatunk.

A válság megoldása csak a jövő hétén várható

A kormány lemondása miatt az összes pártok élete rendkívül mozgalmassá vált. Általános vélemény, hogy Jorgáék lemondása a tizenkettedik órában következett be. Biztosra vesszük, hogy Titulescu, aki a király hívására Montreuxból azonnal elutazott Bukarest felé, ahova péntekre várják, az uralkodó kívánságára meg fogja kísérelni a nemzeti egység kormányának megalakítását. Ez a kísérlet nem sok sikerrel kecsegtet,

Jorgáé volt az ötven százalékos fizetéscsökkentés gondolata

A legutóbbi huszonnégy óra politikai eseményei csak tegnap kerültek teljes megvilágításban nyilvánosságra. Az utóbbi hetekben a királyhoz számos panasz érkezett, hogy a köztisztviselői fizetéseket és tisztí zsoldokat nem egyenlítik ki. Erre

az uralkodó saját kezdeményezésére a kritikus helyzet megoldása végett összehívta a minisztertanácsot.

A minisztertanács Jorga ideges és haragos volt és politikai körök-

ment a liberálisok a maguk számára követelik a kormányhatalmat. Így a koncentrációs kormány alakításával fog próbálkozni. A nemzeti párt-párt minden körülmények között támogatja Titulescut. Bármilyen kormány jöjjön azonban, ez csak átmeneti lehet, mert a pártok csaknem kivétel nélkül új választásokat követelnek. A válság megoldása a jövő hét előtt nem várható.

azzal, hogy azt június 9-én megismétlik. Amikor a király a minisztertanácsban úgy tudja, hogy tőle származott a fizetéseknek ötven százalékkal való csökkentési terve is. Ezt a formulát a minisztertanács nem volt hajlandó elfogadni. A tárgyalás konkrét eredmény nélkül végződött, tanácsot berekesztette, magánkihallgatásra kérte Jorgát.

Argetoianu nem tulajdonított nagyobb jelentőséget a kihallgatásnak és azonnal eltávozott.

A miniszterek nagyrésze azonban idegesen várakozott Jorgára.

A kihallgatás befejezésével, amelyen Jorga benyújtotta a királynak a kormány lemondását, a kormányelnök először Pangal sajtóügyi alminisztert értesítette és akkor a következő rövid párbeszéd folyt le közöttük:

Jorga: Miniszter ur, benyújtottam a kormány lemondását és azt az uralkodó elfogadta.

Pangal: Ön tréfál miniszterelnök ur.

Argetoianu és Jorga utjai végleg elváltak

Ezalatt az uralkodó magához kéréte Pangal sajtóügyi alminisztert, átadta neki a minisztertanács elmondott beszédét. Jorga a Neamul Romanesc igazgatóját kérte meg a lemondási kommuniké megszövegezésére. Argetoianu ezekről az eseményekről nem tudott semmit. Félóra múlva szerzett csak tudomást arról, hogy Jorga benyújtotta a kormány lemondását. Amikor erről értesült Argetoianu, lakásán felkereste Jorgát. Jorga nagyon hűvösen és hidegen fogadta Argetoianut és amikor felvilágosítást kért a lemondás oka felől, Jorga fagyosan ezeket válaszolta:

— Lásza miniszter ur meg-

A király szigorúan ragaszkodik az alkotmányossághoz

Ami a lemondás utáni helyzetet illeti, politikai körök élénken méltatják azt a tényt, hogy az uralkodó a minisztertanács monddott beszédében többször és

kifejezetten hangsúlyozta, hogy az ország alkotmányos királya. Az uralkodó ezzel a kijelentéssel mindenkinek tudtára kívánta adni, hogy semmiféle politikai kalandba nem hajlandó bocsátkozni és távol áll tőle a diktatura gondolata.

Tehát csakis parlamentáris alapon,

A lemondott miniszterek közül csak Argetoianu dolgozik

A lemondott kormány tagjai közül tegnap csupán Argetoianu volt a hivatalában. A pénzügyminisztert tegnap délben az uralkodó

Jorga idegesen:

Én nem szoktam ilyen tréfát csinálni.

A miniszterelnök azután utasította a szolgát, hogy a királyi palota előtt álló autójából hozzák el a botját. A soffő azonban a palota elé hajtatott és amikor Jorga ezt meg látta, idegesen így szólt:

— Megmondtam, hogy a botomat hozzák, az autóra nincs szükségem. Gyalog megyek haza, mert már nem vagyok miniszterelnök.

győződtem róla, hogy azonnali megoldást a súlyos probléma kiküszöbölésére nem találók és jobbnak láttam benyújtani a kormány lemondását. Mi ketten különben már öregek vagyunk ahhoz, hogy együtt dolgozhassunk. Majd jön Titulescu, kormányt alakít, abba helyet foglal majd Bratianu György, Goga, természetesen ön is és önök majd megmentik ezt az országot.

A jelenet nagyon kinos volt, hidegen szorítottak kezét és ugylátszik, hogy ezzel a találkozással Jorga és Argetoianu utja végkép elvált.

az alkotmányos formák betartásával kezdheti meg munkáját az új kormány, mert a parlamentáris biztositék, hogy az ország iránti bizalom a külföldön megszilárdul.

Még nem bizonyos, hogy az uralkodó Titulescut felkéri a kormányalakításra.

Egyelőre kikéri véleményét. Amennyiben a király úgy találja majd, hogy a Titulescu által ajánlott megoldási lehetőségek bármelyike is a londoni követ személyéhez fűződik, úgy felkéri a kormány alakítására.

kihallgatáson is fogadta.

Valószínűnek látszik, hogy a közhangulat érdekében Argetoianu módját ejti, hogy

még a jelenlegi kormány a közilletmények egy részét kiutalja.

Jorga lakásába zárkózott és nemcsak hogy a kormány tagjai közül nem fogad senkit, hanem a közoktatásügyi miniszterium főtisztviselőit, akik referálni jönnek hozzá és ügyiratokat akarnak aláírni, szintén

nem bocsátja maga elé. Jorga eltért eredeti szándékától, nem utazott el Valeni de Munteba, a kormánykrisis kibontakozásának ideje alatt is Bukarestben marad és

úgy látszik, hogy újabb politikai tervei vannak. Erre enged következtetni az a tény, hogy tegnap délelőtt

fogadta Cuza György képviselőt. Cuza tanár fiát, akivel órákon keresztül tárgyalt.

Averescu marsallt az olaszországi Aquilban érte a kormánylemondás híre, tegnap már értesítette párt-hiveit, hogy külföldi tartózkodását félbeszakítja, szombaton elutazik és kedden Bukarestbe érkezik.

Öt megoldási lehetőség, melyek közül Argetoianu megbízatása látszik legvalószínűbbnek

A megoldás tekintetében a tegnapi nap folyamán a következő vélemények alakultak ki:

Nemzeti kormány létesítése, amelyben az összes politikai pártok megbízottjai részt vennének.

Ennek a kormánynak a megalakításán fáradozik Károly király. Egy ilyen kormányt nemcsak Párisban, hanem Genfben is szívesen látnának, különösen most, amikor a népszövetségi kölesön lehetőségek kínálkoznak.

Koncentrációs kormány a nagypártok részvételével.

A koncentrációs kormány megalakításánál elsősorban a liberális és a nemzeti parasztpárt koalíciójára gondolnak. Ez nehézségekbe ütközik, mert mindkét párt kijelentette, elegendő felkészültséget érez, hogy egyedül alakítsa kormányt. Másik lehetőség

a kispártok, Goga, Bratianu György, Lupu, Averescu és Filipescu párijainak koncentrációja

Titulescu elnöke mellett. Ebben az esetben remélik, hogy esetleg a nemzeti parasztpárt erdélyi fiatalága Tilea Viorel révén Gogához csatlakozik. Ez a megoldási lehetőség is kizártnak látszik, mert Goga és Averescu nem férnek meg egymással.

A szabad választások előkészítése

Maradna tehát a választási kormány, amelynek hivatalnok-kormány jellege lenne, feladata pedig a parlament feloszlásával tiszta és szabad választások előkészítése és levezetése.

A választásokból kikerülő parlamentből a pártok erőviszonya alapján parlamentáris kormány alakulna. Ennek a formulának csak az a szépséghibája, hogy a választásokat még mindig az érvényben levő prémiumos választói rendszer alapján kellene levezetni.

Kínálkozik még egy lehetőség: Argetoianu megbízatása.

Argetoianunak megvan az előnye, hogy megbízatása esetén nem kellene a parlamentet feloszlítani. Pénzügyi politikája állítólag Jorga miniszterelnök befolyása miatt nem tudott eredményeket érlelni.

Amint látható, Titulescu nagyon nehéz feladat hárul és nem csodálható, ha kormányalakítási kísérleteit már eleve pesszimizmus előzi meg. Ami az egyes pártoknak a magatartását illeti,

a liberális párt még mindig azt az álláspontot vallja, hogy az adott nehézségek és súlyos helyzet ellenére is, csak egye-

dül vállalja a kormányalakítást.

A nemzeti parasztpárt ezzel szemben hajlandó résztvenni koncentrációban, választási kormányban és egyedül is hajlandó átvenni a kormányhatalmat. A kispártok természetesen a koncentráció ellen nem emelnek kifogást, ha tárcához és mandátumhoz juttatják őket. A nemzeti parasztpárt vezérő bizottságának Bukarestben tartózkodó tagjai tegnap délelőtt Mironescu lakásán értekezletet tartottak, amelyen megvitatták a politikai helyzetet. Döntést még nem hozott az értekezlet, mert Vaida csak tegnap délután érkezett Bukarestbe. Mihailache és Madgearu Bécsben szereztek tudomást a kormány lemondásáról, megszakították ottani tartózkodásukat és tegnap este mind

Mindenki fellelegzett a kormánybukás hírére

Még sosem várta szorongóbb örömmel az ország közvéleménye a kormány távozását, mint a jelen esetben. Hiszen tíz Argetoianu értelme és nyugodt megfontoltsága sem ellensúlyozhatta volna azt a vészhozó kárt, amit Jorgának minden megmozdulása a politikában okozott. Ha csak megszólalt ez a bizarr szakállas ember, ha csak egy lépést tett, minden mondata, minden gesztusa olyan katasztrófális volt, hogy felhőrdült belé az ország. Olyan eszeveszett nyilatkozatokat hallottunk tőle lépten nyomon miniszterelnöki állása országos felelőssége tetőpontján, amelyeket még a legcinikusabb magánember sem kockázhatna meg a társaságában, vagy a kávéházban. Ilyen közbékét felgyújtó, pirománias kijelentéseknek csak a Nerók és Caligulák korában találjuk mását. Egy elaggott színész nő örökös porondvágya ölekezett a furcsa ember mentalitásában egy ódivatú nádpálcás tanítóval, aki hol szinpadit közönségnek, hol megfenyitendő

ketten Bukarestbe érkeztek.

A nemzeti parasztpárt véglegesen nem dönt, míg Titulescu meg nem kezdi a párttal a tárgyalásokat.

A liberális párt is erre az álláspontra helyezkedett.

A krízis megoldásában nagy szerepet játszanak azok a tárgyalások, amelyeket egy a liberális, mint a nemzeti parasztpárt nevében a külföldön és főleg Párisban folytattak. A liberális párt részéről Antonescu Viktor, Románia egyik legkiválóbb pénzügyi szakértője, heteken át Párisban tartózkodott, ahol gazdasági és pénzügyi jellegű tárgyalásokat folytatott. Mihailache Genfben és Párisban tárgyalt. Madgearu pedig Genfben volt, ahol felvette az érintkezést a nemzetközi gazdasági és pénzügyi körökkel.

gyermekeknek nézte e széles ország egész lakosságát, hiusági és büntető hajlamainak váltakozó transzában. Távozása valószínű politikai jótétemény. Fellelegzik a tanító, akiknek fizetés helyett a másvilágot ajánlotta, a tanárok, akikkel szemben kiméretlen és megértés nélküli volt, a fizetést hiába váró köztisztviselő, katona, a kálváriát járó nyugdíjas a kereskedő és a gazda, — legfeljebb a kormánypárti képviselők siratják meg, akik mindig pontosan megkapták járandóságukat. Hogy Valcovici is elkíséri a nyugalomba, azért sem fogja senki a haját tépni. Meg vagyunk róla győződve, hogy az előretolt miniszter most maga szeretné az időt hátrahatolni, legalább is a maga irányában, hogy még vagy három-négy évig maradjon gondolkodó pozícióban. De hát hiába, a legviccesebb emberek sem érvényesülhetnek örökké s az ő távozásával talán kimegy szabadalmazott időtréfája is a divatból, — ember és állatvilág egyforma öröme. (Folytatás az 5. oldalon)

A fogházban regényt ír és az egész világot megváltó gazdasági terven dolgozik a biatorbágyi rém

Matuska Szilveszter, a többszörös vasuti merénylő a bécsi törvényszék fogházában várja a június 15-re kitűzött tárgyalást. Matuska a fogházban fantasztikus tervekkel foglalkozik. Előzetesen találmányokkal próbálkozott, majd regényt akart írni, most pedig tervet dolgozott ki Ausztria és az egész világ

szanálására. Kijelentette, hogy az ő terve az egyedüli alkalmas mód Ausztria talpra állítására. Szükségesnek tartja az osztrák vasut és folyamhajózás átszervezését és erre is kidolgozott tervet. Végül kijelentette, hogy pere nem lesz olyan szenzációs, mint azt sokan várják.

Kalácsa meleggyógyfürdő

Természetes 39 fokos kénes, jódos, szénsavas víz. Páratlanul gyógyít: rheumát, köszvényt, idült izületi gyulladást, ischiást, bénulást, különféle krónikus nőbajokat. : Ivókúra, olcsó jó koszt, kényelmes lakások, új vendéglő.

Temesvár—aradi vasutvonalon. Temesvárról pedig közvetlen autóbuszjárat. Prospektussal készséggel szolgál

Keller fürdőigazgató, Kalácsa.

Junius 3-tól (Péntek) kezdve a CAPITOLBAN

CONRAD VEIDT

mint

RASPUTIN

100%-os németül beszélő film

*

Szereplők:

CHARLOTTE ANDER - KARL LUDWIG DIEHL - BRIGITTE HORNEY

A szélhámos álpüspököt két évi fogházra ítélték

Néhány esztendő előtt feltűnt Budapesten egy hatalmas szál férfi, akinek fehér arcát nagy fekete szakál körítette. Jorgovics Szever dr., ókatolikus püspöknek mondotta magát, Pesterzsébeten házat vásárolt, imaházat rendezett be és hivatkozott kezdett toborozni. Vásárolt drága butorokat, szőnyeget, kápolnaberendezési tárgyakat, könyvtárakat és sok minden egyebet hitelbe. Csakhamar annyi hívője volt hogy megalakította Pesterzsébeten a ókatolikus hitközséget. A püspöki vikárius azonban nem fizette adósságait és botrányok központjába került. Nemsokára Budapesten vendéglőt nyitott, amelyhez úgy szerzett pénzt, hogy felvett csomó kauciók alkalmazottait. Vállalkozása egy darabig ment, de amikor a hitelek megfizetésére került a sor, nem tudott fizetni. És amikor megtörtént az első feljelentés, a feljelentések lavinája indult meg Jorgovics Szever dr. ellen, akit végül is letartóztattak. A budapesti törvényszék egy héten keresztül tárgyalta különböző ügyeit és tegnap két évi fogházra ítélté s a doktori és püspöki cím jogtalan használatáért pedig ötszáz pengő bírság fizetésére kötelezte.

Építészek és építkezők figyelmébe!

160/180 méretű külső-belső befelé nyíló hat-hat szárnyú, alig használt ablak, — közepén ajtóval, — tok magassítással, üvegezve, mázolva, fehérre festve olcsón eladó. Ugyanott „Idom“ vasablakok különféle méretben, valamint vasrácsok eladók. Cím a kiadóban.

Pinkerton Boy

Boytaxa 7— lei

::: Telefon: 75 :::

Az erdélyi katolikus státus autonómiája megszűnik és a vagyon felett az államnak ellenőrzési joga van

Rómából érkezett jelentések szomorú hírt hoznak az erdélyi katolikus státus számára. Az a megegyezés, amelyet Pacelli bíboros államtitkár és Pop Valér dr. román igazságügyminiszter a konkordátum kilencedik pontjának kiegészítéseként kötöttek, nem jelent egyebet, mint az erdélyi katolikus státus autonómiájának felfüggesztését. Pop igazságügyminiszterrel egyidejűleg az erdélyi katolikus státus alapítványainak két képviselője is Rómában járt és mindent megkísérelt, hogy az autonómiát megmentse, azonban minden eredmény nélkül.

Pop Valér dr. igazságügyminiszter római újságírók előtt kijelentette, hogy az erdélyi katolikus státusnak a jövőben a gyulafehérvári római katolikus püspökség egyházmegyei tanácsa lesz a neve és a kánonjogi szabályokat is kiterjesztik rá. A kolozsvári vagyon egyetem földbirtokai és házaik tehermentesen átmennek a püspökség birtokába és a román államnak a konkordátum és az államjog értelmében ellenőrzési joga van a vagyon felett. A státus közgyűlését, amelyet a konkordátum rendelkezései értelmében felfüggesztettek, hat hónapon

belül az új gyulafehérvári egyházmegyei tanács fogja helyettesíteni. Az erdélyi katolikus státus autonómiája megszűnik és a vagyon ideiglenesen Cisar bukaresti érsek felügyelete alá kerül.

Pop Valér dr. igazságügyminiszter tegnap kihallgatáson jelent meg a pápánál, aki a IX. Pius pápa által alapított rendjel nagykeresztjét adományozta neki. A pápa megelégedésének adott kifejezést azon, hogy az erdélyi katolikus státus ügyét rendezni sikerült.

Kudarcot vallott a konkolyhintési kísérlet a rónáci magyarság között

A Bánsági Magyar Párt rónáci tagozata — mint megirtuk — vasárnap tisztújító közgyűlést tartott. A közgyűlésről a Temesvári Hírlap a tényeknek meg nem felelő tudósítást közölt, amiért a tagozat újonnan megválasztott vezetősége a következő nyilatkozatot közlésére kérte fel a Déli Hírlapot:

Miután a Temesvári Hírlap a Magyar Párt rónáci tagozatának vasárnap közgyűléséről a valóságnak meg nem felelő tudósítást közölt, az újonnan megválasztott rónáci pártvezetőség képviselőiben a következőket jelentjük ki:

A Magyar Párt bánsági pártvezetősége a legteljesebb pártatlanságot tanúsítja a szervezeti szabályzat demokratikus elveinek megfelelően szabad megnyilvánulást engedett a rónáci magyarok akaratmegnyilvánulásának,

mely tisztán helyi jellegű okokból eszközölt személyi változtatásokat a rónáci tagozat vezetőségében. A központi pártvezetőség kiküldöttei egyik lista mellett sem foglaltak állást. Az új vezetőség listájához egyetlen tisztségre pedig a régi vezetők ajánlása alapján történt a választás.

A rónáci tagozat vezetősége hangsúlyozza, hogy

a Magyar Párt bánsági pártvezetősége irányában mint a múltban, úgy a jelenben is a legteljesebb bizalommal viseltetik,

annak minden eddigi ténykedését feltétlenül helyesli, mert meg van győződve arról, hogy a bánsági magyarság érdekeit önzetlenül, helyesen és jól képviseli.

Temesvár-Rónác, 1932 május 31.
Németh János s. k. elnök, Csala Mihály s. k. alelnök, Bayer Károly s. k. alelnök, Tódy Illés s. k. titkár, Mező József s. k. pénztáros, Tóth József s. k. jegyző, Szabó József s. k. jegyző, Mag András s. k. ellenőr, Lakatos Béla s. k. ellenőr, Talpay Bálint s. k. háznagy, Králik Mátyás s. k. Payer György, Szabó János, Nagy Márk, Csordás Menyhért, Batka János, Leky Pál, Hechter András, Gyöngyössi Albert, Schmidt József, Gyenes Pál.

Ugyancsak a Temesvári Hírlapban Brebera Vencel dr. foglalkozik

a rónáci eseményekkel és ferde beállításban közli a közgyűlésen történeteket. Ezzel kapcsolatban Németh János, a Magyar Párt rónáci tagozatának új elnöke, a következő sorok közlésére kért fel bennünket:

Válaszolva a Temesvári Hírlapban Brebera Vencel dr. tollából megjelent vezércikkre, meg kell állapítanom, hogy a tisztelt cikkíró

egyáltalán nem ismeri a rónáci Magyar Párt tisztújító közgyűlésének előzményeit, s ezért úgy tapogatózik, mint a vak a sötétben. A titkos szavazással foglalkozik s azt kérdi, miért történt nyílt szavazás? Én megmondom neki. Azért, mert engem már a régi

vezetőségéből kiküldött bizottság — Tuksa Pál titkár és Schifter Boldizsár ellenőr — is felkértek a lakásomon megjelenve, hogy vállaljam el az elnökséget, miután a tagozat nagy része engem óhajtott. Hosszas unszólásra ezt elvállaltam és **merit a közgyűlésen a régi pártelnökség is engem ajánlott, egyhanguan lettem megválasztva**

és ezért nem volt szükség titkos szavazásra. Látszik ebből, hogy az igen tisztelt cikkíró ur rosszul van informálva és ezért állít olyat, amit nem tud.

Németh János s. k. a Rónáci Magyar Párt elnöke.

Zavaros tények a magyar százados öngyilkossága körül, mely gyilkossági ügyé kezd dagadni

Ruttkay Gábor koronaórszázados öngyilkossági ügyében a budapesti ügyészség még mindig folytatja a nyomozást. Tegnap egy detektív jelent meg Littke Kálmán lakásán, ahol annak idején az öngyilkosság történt és az asszonyt kihallgatásra kísérte. A kihallgatás után Littkené egyedül távozott az ügyészségről.

Délben Enyedi Lajos vizsgálóbíró, egy jegyző és egy fegyverszakértő megjelent Littkené lakásán és ott helyszíni szemlét tartott. A vizsgálóbíró és a jegyző bement a fürdőszobába, miközben a szalonban Hamangy fegyverszakértő háromszor egymásután elsütötte a fegyvert. A fürdőszobában nem hallották a lövéseket. Ugyanezt állította Littkené is az öngyilkosság után megindult vizsgálat során, amikor azt mondta, hogy amikor Ruttkay az öngyilkosságot elkövette, ő a fürdőszobában tartózkodott és nem hallotta a lövést. Megállapították azt is, hogy a lövés zaját a konyhában sem lehetett hallani. Butykáné, Littkené bejárónője, akinek szobácskája a konyha mellett van, ugyancsak nem hallotta a lövést. Az ügyészség ma dönt arra vonatkozólag, hogy a helyszíni szemlét folytatják-e.

Az ügyészség különben ma dönt arra vonatkozólag is, hogy Littke Kálmáné ellen emel-e vádat szándékos emberölés, vagy öngyilkosságban való segédkezés címén, vagy pedig teljesen megszünteti ellene az eljárást. Az eddigi nyomozás adatai szerint Ruttkay százados öngyilkossága után Littkené nem hívott mindjárt orvost, hanem csak később tette azt és akkor is tiltakozott az ellen, hogy az orvos a mentőket hívja, vagy injekciót adjon a haldoklónak. Kiderült az is, hogy hetek előtt egy orvostól azt kérdezte, köteles-e mentőket hívni, ha a lakásán valami tragédia történik. Adatok vannak arra is, hogy Littkené két héttel Ruttkay halála előtt vásárolta a revolvert, amellyel a lakásában próbálövéseket tett. Littkenéről kiderült az is, hogy a dráma előtt és után titkos leveleket küldözgetett szét. Most azt igyekeznek megállapítani, hogy ezek a levelek kinek szölkáltak és mit tartalmaztak. A vizsgálat adatai megcáfolták Littke Kálmáné azt az állítását is, hogy Ruttkayval annak öngyilkossága előtt barátságosan beszélgetett, mert megállapították, hogy pár perc előtt zajos jelenet volt közöttük.

Személyazonossági igazolványok kiváltása a város házában

A polgármesteri hivatal, mint jelentettük, a személyazonossági könyvecskék kiváltási határidejét június hó 15-ig meghosszabbította. Saját érdekükben mindazok jelentkezzenek, akiket bevezettek ugyan a névjegyzékbe, de személyazonossági könyvecskéiket eddig nem váltották ki. Jelentkezések június 1—15-ig a városháza I. emelet 24. számú szobájában, hétköznapon délután 4—7 óráig, vasár- és ünnepnapon délelőtt pedig 8—12-ig. Mindenki hozza magával piros igazolványát, választói igazolványát, egy darab 12/8 cm. fényképet és 15 lei készpénzt, a személyazonossági könyvecske árát. Ugyancsak a fenti helyen és időben jelentkezzenek mindazok, akik legalább egy év óta laknak Temesvár területén, a választók névjegyzékébe való felvétel céljából. Hozzák magukkal a következő iratokat: Állampolgársági bizonyítványt, piros igazolványt és a városi illetékek befizetését igazoló nyugtákat. Ugyan csak jelentkezzenek mindazon választók, akik eddig kiváltották ugyan személyazonossági könyvecskéjüket, de válaaztói jogosultságukat még nem jegyeztették be. Mindazok, akik június 15-ig nem jelentkeznek, igazolványukat csak esetenként és felülbélyegzett kérvény ellenében válthatják ki.

Két magyar

társulat kíván a nyáron Aradon játszani.

A magyar színészetnek Erdélyben és a Bánságban sehol nincsen rózsával megvetve az ágya. Aradon is és Temesvárott is Janovics Jenő dr. társulata csak nagynehezen tudott a téli szezon alatt boldogulni és éppen ezért csudálatos, hogy Aradon a nyári idő alatt egyszerre két magyar társulat is fog játszani. Janovics Jenő dr. hivatkozással a várossal kötött szerződésére, amely számára Aradon még negyven napos játékidőt biztosít, kérte, hogy június 20-tól augusztus elejéig a nyári színházban játszhasson. Ugyanakkor Szendrey Mihály volt aradi színigazgató is kérvényt intézett a városhoz és arra való hivatkozással, hogy kereset nélkül van, június 4-től július 20-ig a téli színház átengedését kérte, ahol állásnéküli színészekkel kíván játszani. Arad város ideiglenes bizottsága tegnap foglalkozott a két kérvénnyel és úgy határozott, hogy mindkét kérelmet teljesíti. Az ideiglenes bizottság egyes tagjai részéről felmerült ugyan az aggodalom, hogy fog-e a két egyszerre játszó társulat boldogulni és lesz-e a két társulat számára elegendő színházi felszerelés, a bizottság azonban ezeket az aggodalmakat nem vette figyelembe, jól tudjuk, hogy a nyári szezon egy társulatra is veszedelmes, két társulatra pedig — ha ezek egyszerre egy városban játszanak — egyenesen katasztrófális.

Női modellkalapok

„FLORENCE“

IV., Bulv. Berthelot (Kossuth-L.-u.) 19a

Párisi és bécsi modellek

Olcsó árak!

Átalakítások 60 lei

HIREK

A szegények bankja

a városi zálogház, egy szerencsétlen tendenciájú igazságügyminiszeri rendelet intézkedésének eredményeképp kénytelen volt további működését egyelőre megszüntetni. A legutóbbi napokban kelt rendelet ugyanis megtilja a zálogházaknak, hogy a törvényes kamatokon kívül biztosítás és karbantartás címén egyéb illetményeket is vegyenek a felektől. Ez a súlyos rendelkezés egyenesen lehetetlenné teszi a zálogházak működését, melyeknek üzletmenete különben is inkább veszteséget, mint nyereséget mutat fel, lévén azok már célzatuknál fogva is elsősorban altruista, szegényeken segítő, intézmények. A temesvári városi zálogháznál is ugyanez a helyzet. A városi ideiglenes bizottság legutóbbi ülésén megállapították, hogy a mérsékelt biztosiási és karbantartási költségek felszámítása nélkül félmilliót kellene ráfizetni a zálogházra, tehát ilyen viszonyok között a zálogház működése végleg lehetetlenné válik. A városi zálogház egyelőre máris megszüntette működését s elhatározta, hogy a létét veszélyeztető igazságügyminiszeri rendelettel szemben a közigazgatási bíróságnál keres orvoslást. Az ilyen elvi jelentőségű kérdések tisztázásáig azonban hosszú az út és amíg a felelet megjön, zárva marad a zálogház. A nyomor és a nincstelenség tetőpontján a szegények és nélkülözők tömegének arra sincs módja, hogy szegényes holmijára kis kölcsönt kérjen, ha már elviselhetetlenül kínozza a szükség. Ez pedig egyenesen csapás, katasztrófa, mert a szegény embernek mindig valóságos mentőhoronya volt a zálogház. A szegény embernek nincsen bankja, a szegény embernek nincsen barátja, neki nincs zsiránca, az ő egyetlen hitelezője a zálogház, ahol asztalterítője, párnája, jeggyűrűje ellenében mindig akad valami kis törpe hitele, ha minden kötél szakad. A végsőben a fulladás előtt mentőv a zálogház az ő számára. Sőt igen sokszor öngyilkosságot, pusztulást akadályoz meg ez az altruista intézmény jókor jött segítségével. Gyakran már menne a halálba az elkeseredett ember, már végzett is magában ezzel a gondolatokkal, mikor eszébe ötlük: van még egy kis ingóságom, ez a rongy, vagy az a sápadt karikagyűrű, ezt még becsapom, aztán jöjjön, aminek jönnie kell. Az élet pedig olyan, hogy a lét vagy nemlét legmélyebb krízise után rendszerint enyhülés jön, valami halvány kis remény, mely ismét visszaadja a küzdés bátorságát. A zálogháznak ezen feneketlen nyomorúság közepében szuggesztív ereje van. Ez az a bizonyos utolsó szalmaszál, amely akár milyen vékony és törékeny, mégis halasztást, néhány falat kenyereket jelent a kétségbeesés leg-sötétebb óráiban. A zálogházat sírgömbön vissza kell adni a hivatásának, mert egyenesen létfenntartó a szerepe.

Flaneur.

Greta Garbo a világhírű filmművésznő hollywoodi villájából nyomtalanul eltűnt

Hollywoodnak nagy szenzációja van. Greta Garbo, a világhírű svéd származású filmművésznő, szombat óta nyomtalanul eltűnt. Villájában ott van a cselédség, de nem tudja, hová lett a művésznő. Azt vallják, hogy délben még odahaza volt, megebédelt, aztán átöltözött. Nem emlékeznek rá, hogy elment volna. Ezt máskor is megtette, hogy elment anélkül, hogy a személyzetnek szolt volna. Este azonban hiába várták vissza, pedig mindenkor ko-

rán szokott hazatérni. Attól tartanak hogy Greta Garbot gangsterek rabolták el, hogy aztán nagy váltó-ségdíjat csikarjak ki érte. A rendőrség megindította a nyomozást annak a kiderítésére, hogy a világhírű filmsztár hová lett.

Olyanok, akik Greta Garbohoz közel állottak, azt a véleményüket fejezik ki, hogy Greta Garbo esetleg egy hirtelen szeszélynek engedve anélkül, hogy arról bárkinek is szolt volna, hazautazott Svédor-

szágba és majd csak onnan fogja személyzetét utasítani, hogy mit csináljon. Greta Garbo ugyanis azzal a tervvel foglalkozott, hogy lemond a filmezésről. Svédországban birtokot is vásárolt és kijelentette, hogy oda fog költözni és a világtól elvonultan akar élni. Lehetségesnek tartják, hogy most ezt a tervét változtatja meg. Mindenesetre azon vannak, hogy az eltűnéssel kapcsolatosan a rejtélyt megfejtsék.

— Még nem fizetik az áprilisi nyugdíjakat. A temesvári pénzügyigazgatóságon tegnap is folytatták a márciusi nyugdíjak kifizetését. Mintegy kétszáz ezer lejt tesz ki az összeg, amely még a március hónapról elmaradt illetékek kiegyenlítésére vár. A pénzügyigazgatóság nyugdíjpénztára még mintegy négyszáz ezer lejt felett rendelkezik úgy, hogy a márciusi nyugdíjilletékek rendezése biztosítva van. A nyugdíjpénztárt tegnap már a kora reggeli órákban megostromolták a nyugdíjasok, mert azt remélték, hogy az április hónapi illetmények kifizetését is megkezdik. Azonban hiába vártak, mert a pénzügyigazgatóság egyelőre csak a márciusi nyugdíjakat fizeti mindaddig, amíg a márciusi hátralék teljes rendezést nem nyert. Az áprilisi nyugdíjak kifizetését nem kezdik meg mindaddig, amíg erre a pénzügyminiszteriumtól utasítás nem érkezik. Tegnap tévedésből közöltük, hogy a márciusi nyugdíjak már teljes rendezést nyertek.

— Leesett a létráról. Súlyos bal eset érte Szokob Sándor huszonhárom éves józsefvárosi Fröbl-utca 16. szám alatt lakó asztalost, aki munkaközben lezuhant a létráról és a fején zúzódásokat szenvedett. A szerencsétlenül járt asztalost a mentők beszállították a kórházba.

— Magyar élet Facseten. A bányási Magyar Párt facseti tagozata, valamint a Magyar Párt ifjusági szervezeteinek facseti csoportja, május hó 29-én este a Petrovits-féle vendéglő nagytermében jól sikerült vacsorát rendezett. A Facseten is erősen érezhető gazdasági válság ellenére sokan vettek részt a vacsorán és pedig nemzetiségi különbség nélkül. Öröndetes jelenés, hogy a bányási magyarság életében egyre erőteljesebben jelentkező ifjusági csoportok működésüket Facsetre is kiterjesztették. A jól sikerült vacsorát reggelig tartó tánc követte.

— Tilos a szabadban való fürdés. A temesvári rendőrség a fürdőidőnyel kapcsolatban figyelmezteti a közönséget, hogy a Begán a szabadban való fürdés szigorúan tilos. Azok ellen, akiket a szabadban való fürdésen érnek, megindítják az eljárást.

* Csárdaskiváló. A rónáci Haladókör szombaton, június 4-én este féltízkor az Ujváry-féle teremben színehozza Kálmán Imrének Csárdaskirálynő című három felvonásos operettjét. A címszerepet Dirónka Ennie, partnerét Lursch Lénárd alakítja, a szubrett szerepében Hunyadi Kató, a táncos komikus figurájában pedig Mayer József lép föl. A többi nagy szerepet Horváth Gyuláné, Hunyadi Zsófi, Gyémánt Cili, Mayer Matild, Mayer Mariska, Bajtai János, Vajda Oszkár, Gyöngyösi István, ifj. Dóczy Lajos, Szántó Lajos, Békési Gyula, Rajeczky József, ifj. Bodor János, Glázer Arnold, Páger János, Dóczy István és Biebel Antal játsszák. A darabot Horváth Gyula rendezte, a táncokat pedig Tényi Irén tanította be. A zenekart Molnár Ernő vezényli és a sugást Bíró Zoltán látja el.

* Kedvezményes utazás Budapestre. Budapestben a Nemzeti Vadászati Védegyelet a Vigadóban június hatodikáig bezárólag agancs és vadászati trofea kiállítását rendez. A kiállításra kedvezményesen lehet utazni a magyar határtól és pedig első osztályon második osztályon egész jeggyel, második osztályon harmadik osztályon menetjeggyel, harmadik osztályon pedig fél második osztály jeggyel. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványok a lépjeggyel együtt a Déli Hírlap kiadóhivatalában kaphatók. Darabja 120 lejt. A fenti kedvezmények a Budapestre való visszautazásnál is fennállanak.

— Munteanu Zsófia temesvári hangversenye. Munteanu Zsófia, a kiváló hangversenyénekesnő, június negyedikén este kilenc órakor a Tiszi Kaszinó nagytermében tartja egyetlen temesvári hangversenyét. A művésznőt zongorán Tolnay Béla zongoraművész kíséri. A hangverseny műsorán Mozart, Brahms, Wolf Hugo, Strauss Richárd, Skeltti, Jora, Zirra, Bradiceanu és Dima művei szerepelnek. Jegyek elővételben 60, 40 és 20 lejt áron a színházi pénztárnál válthatók.

A Magyar Párt ifjusági tagozatának hivatalos közleményei.

A bányási Magyar Párt ifjusági tagozata közli tagjaival, hogy június hó 2-án, csütörtökön este 9 órakor választmányi gyűlést, június hó 3-án, pénteken este 9 órakor pedig taggyűlést tart. A tagok pontos megjelenését kérjük.

A tagok figyelmébe ajánljuk a Tivoli- és Fórum-mozikát, amely mozik tagjaink számára 30 és 25 százalék kedvezményt nyújtanak tagsági igazolványaink felmutatása ellenében.

A bányási Magyar Párt ifjusági tagozata június 5-én, vasárnap reggel 9 órakor a Magyar Házból indítja második falucsoportját Medvesre. A kiránduláson résztvenni óhajtnak jelentsek be szándékukat Baschant Józsefnél és Bittó Antalnál a Magyar Házban, délután 5 és 9 óra között. Résztvételi díj fejenként 20 lejt. Vendégeket szívesen látnak. A résztvevők fürdőruhát is hozhatnak magukkal, mivel délután lemennek a Temeshez.

A bányási Magyar Párt ifjusági tagozata felhívja tagjai figyelmét a Magyar Négyelet szombat esti előadására, amelyre a munkanélküli tagok díjmentesen mehetnek el.

Felkérjük a kedvezményes strandbérletre reflektáló tagjainkat, hogy ezirányban Péter Jánosnál lépjenek érintkezésbe. Az elnökség.

„OLLA”
a márka, amelyben soha sem csalatkozik

ELSŐRENDŰ - SZÁRAZ
PARKETTA
VERIENYKÉPES OLCSÓ ÁRON
BELA KRAUSER FIJ TEMESVÁR IV.
TELEFON: 18-46

— Letartóztattak két flatalembert Ghica herceg halála ügyében. Ghica Jonel herceg, a kiváló román repülő, rejtélyes halála ügyében feltűnéskeltő fordulat történt. A herceg, amint megirtuk, éjszakai mulatozás után titokzatos körülmények között került gépkocsijába, ahol eszméletlen állapotban találtak rá és kórházba való szállítása után meghalt. A bukaresti ügyészség az előzetes nyomozás alapján tegnap letartóztatási indítványt tett Toporeanu és Chitu ismert bukaresti flatalemberek ellen, akik az utolsó éjszakát Ghica herceggel töltötték. A vizsgálóbíró mindkettőt letartóztatta. Az ügyészség Bukarestben több házkutatást tart és Ghica herceg tragikus halálából kifolyólag újabb letartóztatások várhatóak. A herceg holttestét Gherghani községbe szállították, ahol tegnap délután nagy részvét mellett a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót. (Condacatorul prin Timisoara.)

Hitlernek készíti elő a talajt az új német kormány, amely csak az ősszel tartandó választásokig vezeti az ügyeket

Hindenburg német birodalmi elnök az új kormány megalakításával von Papen centrupárti képviselőt bízta meg. Von Papen a megbízatást elfogadta, ami annál is inkább csudálkozást váltott ki, mert Kasprecht prelátus, a centrupárt egyik vezetője, alig huszonnégy órával előbb még kijelentette, hogy az új kormány megalakításában a centrupárt nem óhajtott szerepet vállalni. Von Papen megkezdte kormányalakítási tárgyalásait, amelyek arra engednek következtetni, hogy

jobboldali kormány lesz Németországnak.

Von Papen több politikussal folytatott eddig tárgyalásokat, akik közül többen máris hajlandóknak mutatkoznak, hogy a kormányba belépjenek. Az eddigi kormánytagok a következők: von Gayl belügy, von Neurath külügy, von Schleichner tábornok hadügy, Warmboldt tanár közgazdaság, Gördelner, az eddigi árdiktátor, közmunka. Von Papen ezenkívül tárgyalásokat folytatott még Braun báróval, Schmidt vezérigazgatóval, Kalkreuth gróffal, von Lüminck lovaggal, Knebel képviselővel és Joel dr.-ral. Tekintettel arra, hogy már csak az igazságügyi, pénzügyi és közlekedésügyi tárcák várnak betöltésre, remélik, hogy

a kormányalakítási tárgyalások ma befejeződnek és az új kormány már le is teszi a hivatalos esküt.

A német sajtó foglalkozik von Papen kormányával és leszögezi róla való véleményét. A Berliner Zeitung am Mittag szerint a Papen kormány, amely jobb felé orientálódik, csak előfutárja egy eljövendő teljes jobboldali kormánynak. A Vossische Zeitung szerint a helyzet igen súlyos és tetters kormányra van szükség. A lap reméli, hogy Papen kormánya a külső jelek ellenére sem lesz teljesen jobboldali kormánynak tekinthető. A centrupárti Germania azt hiszi, hogy

az új kormány csak átmeneti alakulat, amely majd Hitlernek fogja a helyét átadni.

Egyébként a lap biztosra veszi, hogy az eljövendő új választások teljesen tisztázni fogják a helyzetet. A Deutsche Allgemeine Zeitung szintén csak átmeneti kormánynak tekintti Papen kancellár kabinetjét. A lap annak az aggodalmának ad kifejezést, hogy Papen nem lesz képes a német nép boldogulását előmozdítani. Igen súlyos feladatokra vállalkozott és kérdés, lesz-e kellő ereje. A szociáldemokrata Vorwärts röviden foglalkozik az új kormánnyal és csak annyit mond róla, hogy az reakciós.

A birodalmi gyűlés feloszlata egyébként már elhatározott dolog. A feloszlata hamarosan megtörténik, de a választásokat csak szeptemberre írják ki. A Völkischer Beobachter azt írja, hogy Papen a kormányalakítást is csak azzal a feltétellel vállalta el, hogy bekezdik majd a birodalmi gyűlés fel-

oszlata. Feladata a választások kiírása lesz. A lap annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy Hindenburg elnök Hitlerrel megköti azt a szövetséget, amelyre szükség van.

Franciaország fél, hogy az új kormány a reváns eszméjét hirdeti

Egyes politikai körök szerint még nem teljesen bizonyos, hogy az új kormányban a külügyi tárcát előbb Neurath fogja e betölteni. Erre abból következtetnek, hogy Papen tegnap délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott Brüning volt kancellárral.

Ugy tudják, hogy a külügyi tárcára Brüninget akarja megnyerni,

akit arra akar kérni, hogy mint külügyminiszter továbbra is képviselje Németországot a nemzetközi tárgyalásokon.

Az amerikai sajtó foglalkozik Papen kormányalakítási tárgyalásaival és megállapítja, hogy Schleichner tábornok hadügyministersége nem egyéb, mint leplezett katonai diktatura. A francia lapok nem fogadják rokonszenvvel Papent, bár kormányát szintén átmenetinek tekintik. Pertinax azt írja, hogy az új kormány katonai kabinet lesz, amely természetesen a reváns eszméjével

A nemzeti szocialisták különben azért sem gördítettek akadályokat az új kormány megalakulása elé, mert ígéretet kaptak, hogy a birodalmi gyűlés feloszlata minden körülmények között megtörténik.

van áítatva.

A párisi újságok egyébként mind megegyeznek abban, hogy Papen után Hitler fog következni. Hasonlóképpen ír az angol sajtó is, amely Papen kormányát átmenetinek tartja, amelynek feladata a választások előkészítése lesz. A Times szerint Németország kritikus helyzetben van, mert élére olyan emberek kerültek, akik előkészítik a talajt egy olyan kormány számára, amely felborítással fenyegeti a nemzetközi szerződéseket.

A német szociáldemokrata párt tegnap délután vezetőségi ülést tartott, amelyen kimondta, hogy minden szociál-reakciós merényletet, minden inflációs kísérletet és az alkotmány, valamint a demokrácia ellen tervezett lépést minden erejéből megakadályozza és elle állást foglal.

Kimondotta a német szociáldemokrata párt, hogy a bizalmatlanság alapján a Papen-kormány ellen állást foglal.

— A taksziengedélyek megszerzése. A város nemrég határozatot hozott, hogy autotaksziengedélyek megadásánál többé nem követeli egy egy régebbi bérkocsisengedély megváltását, ezzel szemben azonban az átíratási költséget engedélyenként kétezer leiben állapították meg. A város most az ipari munkaadók szindikátusának Grofsorean Kornél dr. főpolgármesternél történt közbenjárása alapján elhatározta, hogy ennek a rendelkezésnek visszaható ereje nincsen, hanem csupán a jövőben kiadandó taksziengedélyekre vonatkozik.

Fogászat

Fogházás
Fogtömés
Fehér arany korona
Arany korona, garantált 22 karátos arany
Goldin korona
Fehérfog

a mai nehéz gazdasági viszonyoknak megfelelő legminimálisabb áron.

Deutsch Mussa

diplomált dentist.

III., Bul. Carol (v. Hunyadi-u.) 14.

* Szeplőt, májfoltjait eltünteti a higanymentes Depigmin arcviz. Kapható kizárólagosan a Mária gyógytárban a Mária szoborral szemben. Utánzatoktól óvakodni.

— A Maros titka. Egres község közelében a Marosból kifogták egy hatvan-hatvanhárom év körüli férfi holttestét, akinek szakadt, rossz ruhájában semmiféle igazolót nem találtak és személyazonosságát ezért nem tudták megállapítani. Valószínűnek tartják, hogy az öreg koldússal tengette életét és fürdés közben fulladt a folyóba.

— Elhunyt temesvári detektív. Popovici József detektív, aki a temesvári rendőrség könyvelőségi osztályán teljesített szolgálatot, hosszas szenvedés után negyvenhat éves korában meghalt. Temetése nagy részvét mellett tegnap délután ment végbe.

— Kezdődő érzelmeszedésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz ugy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja. A gyakorlati orvostudomány vezetői a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez gyorsan és enyhe módon szabályozza a szervezetre annyira fontos gyomor- és bél-működést. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Temesvár parkja. A városi kertet most készítette el a temesvári parkokról szóló kimutatását. Eszerint Temesvárot a parkosított terület négyszázhetven ezer négyzetméter tesz ki. A városi költségvetés csökkentése folytán ennek a nagy parkosított területnek gondozására és fejlesztésére mindössze egy millió lei áll rendelkezésre és a munkálatokat ötvenkilenc munkás végzi.

— Dr Rath gyermekorvos külföldi utjáról hazakerült és rendel új lakásán: Gyárvaros, Coronini-tér 21. Tel. 12-75.

— Amikor a Bóc-flu halálosan szerelmes. Bóc Lázár, huszonegy éves mehalai cigány, a hírhedt Bóccsalád reményteljes hajtása, szerelmi bánatában öngyilkosságot kísérelt meg és nagyobb mennyiségű kószódóadatot ivott. A mentők a kórházba szállították.

— Jézus Szívének ünnepe. A katolikus egyház június első péntek-jén, ez évben június 3-án tartja meg Jézus Szent Szívének ünnepét. Ezen a napon az összes katolikus templomokban nagymisék lesznek, vasárnap, június 5-én pedig a prédikációk is megemlékeznek az ünnep jelentőségéről.

* Barabás Gyula: Székely erdők alján. A háboru előtti magyar problémák egyik legsúlyosabbika volt a székelység szerepe Erdélyben. Ez a munkás emberfajta beékelve a románlaktá területek közé, kétségbeesett küzdelmet folytatott nyelvért és önállóságáért. Egy ilyen küzdelem története Barabás Gyula regénye is. A szegény székely falu egyetlen birtoka az erdő. Az örök átok, a széthuzás, feldúlja ennek a kis falunak a békéjét is. A hatalmas román erdőkitermelő társaság kiforgatja őket ebből a kis vagyonkútból is. Az erdő román kézre jutnak és a fiatal Vajko, aki kóborlásából visszatérve minden erejével azon van, hogy ezt a vásárt meghiusítsa, kénytelen dolgvégezetlen elhagyni a falut. Barabás Gyula a mindvégig érdekesítő mese keretén belül néhány pompásan megrajzolt és kifejező alakot teremtett. Barabás a székelyföldi író, a vasmunkás szerszámait cserélte fel a tollal és ez valahogyan megérződik a robusztus formán, ahogy alakjait kifragagja. Stílusa kiforrott, komponálóképessége meglepő. Ára 117 lei. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincsen Lepapenál Kolozsvár.

Mozi

A szerelem foglya

A Forum-mozi hangosfilmje

A németül beszélő filmnek amerikai tárgyú cselekménye van, amelynek javarésze az amerikai alvilág életét tükrözi vissza. Bűnügyi film, de mégsem detektívdrama, mert az amerikai társadalom kettős életét vet fényt. A történet középpontjában egy iszákos ügyvéd leánya áll, aki az egyik alvilági bűnöző kedvese lesz és különböző bonyodalmakba, végül gyilkossági bűnyübe keveredik. A főszerepet Norma Shearer játssza kitűnően és a legnagyobb eleganciával.

Malek mint Casanova

A Tivoli mozi filmjüdjonsága

A Tivoli mozgó igazgatósága eddikes újításként az utóbbi hetekben sorozatos reprizelőadásokat rendez nagy sikerrel. A legújabb filmjével, amelynek Malek, a faarcú amerikai moziszinész a főszereplője, a vidámságot kedvelő közönségnek kedveskedett, mert a kitűnő amerikai komikus minden mozdulata, amelyek éles ellentétben állnak arcának merev mozdulatlan-ságával, ellenállhatatlan humorral kényszerítik kacagásra a nézőket. A filmrepriz ötlete szerencsésnek bizonyult, mert a Tivoli mozgó előadásait tömegesen látogatják.

Mozi mősora

Belvárosi Capitol mozi: Négy szökevény (Beszélő film.)
Forum mozi: A szerelem foglya (Beszélő film.)
Gyárvarosi Apolló mozi: Kettő egy autón. (Beszélő film.)
Józsefvárosi Tivoli mozi: Malek mint Casanova (Beszélő film.)

Rádió

Csütörtök (június 2) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra: Szórakoztató zene. **Budapest.** 11 óra 15: A Szervánszky szalózenekar hangversenye, közben hírek. 2 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 2 óra 5: A rádió házikvintettjének hangversenye, közben hírek. 4 óra 45: Árfolyámhírek. 6 óra: B. Czeke Vilma mesél. 6 óra 45: Hírek. 7 óra: Gazdasági előadás. 8 óra 30: Zenekari hangverseny Halász Fischer Anny (hegedű), Dalmáth Lenke (zongora) és Teichmann Irén (ének) közreműködésével. 9 óra 30: Magyar Irre és cigányzenekarának hangversenye. 10 óra 30: Dalol a kalapács című életkép előadása a stúdióból. Utána gramofonzene. Bécs 1 óra 30: Zenekari hangverseny. 2 óra 40: Gramofonzene. 3 óra 10: Gramofonzene. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 6 óra 20: Gyermekek. 7 óra: Délutáni hangverseny. 9 óra 40: Jazzband. 11 óra 10. Operarézszetek. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. **Belgrád** 2 óra 5: A rádiózenekar hangversenye. 6 óra: Gramofon. 7 óra: Operarézszetek. 8 óra 55: Énekhangverseny. 12 óra 50: Kávéházi zene. **Langenberg.** 7 óra: Délutáni hangverseny. 12 óra 20: Zenekari hangverseny. 1 óra 15: Kávéházi zene. **Milánó.** 9 óra 5: Zenekari hangverseny. 9 óra 30: Gramofonzene. 10 óra 15: Gramofonzene. **Prága** 9 óra: Énekhangverseny. 10 óra: Vonónégyes hangverseny. 10 óra 30: Népszerű zene. 11 óra 30: Keríngők két zongorán. 12 óra 20: Szórakoztató zene. **Róma** 10 óra 45: Arrigo Serato hegedűhangversenye. 12 óra 30: Szórakoztató zene. **Stockholm** 10 óra: A rádiózenekar hangversenye. 12 óra: Tarka óra. **Strassburg.** 8 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 9 óra 45: Szórakoztató zene. 10 óra 45: **Varsó.** 10 óra 15: A filharmonikusok hangversenye. 12 óra 35: Táncczene.

Péntek (június 3) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra 10: Szórakoztató zene. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Hegedűjáték 9 óra 30: Egyházi és román karénekek. 10 óra 15: Zenekari hangverseny. **Budapest.** 10 óra 15: Zenekari hangverseny Steller Mária (ének), Kovács Antal (hegedű) és Arany József (ének) közreműködésével, közben hírek. 2

óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 2 óra 5: A városi színház kamarakórusának hangversenye, közben hírek. 3 óra 15: Népi-kolai testnevelő tanfolyam. 4 óra 45: Árfolyámhírek. 6 óra: Szunyoghné-Tüdös Klára divattudósítása. 6 óra 45: Hírek. 7 óra: Horváthy Lajos előadása: Harc a nemzeti hadseregért. 7 óra 30: Szalózenekari hangverseny. 9 óra: Kuruc dalok. Előadja Cselényi József (ének) és Lugossy István (tárogató). 9 óra 45: Peger Ferenc dr. előadása: A Berlin-Bécs-Budapest városok közötti nyolcevezős verseny alapításáról. 10 óra 10: A Nemzeti Zenede növendékeinek évszázó zenekari hangversenye. Szünetben a rádió külügyi negyedórja. Utána hírek, majd Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye az alsó-margitizigeti Márkus-étteremből. 12 óra: A Broadways Boys zenekar hangversenye Sidersky Brunó énekszámaival. **Bécs.** 1 óra 30: Zenekari hangverseny. 2 óra 40: Gramofonzene. 3

óra 10: Gramofonzene. 7 óra 5: Délutáni hangverseny. 9 óra 40: Svéd népdalok. 10 óra 30: Szimfonikus hangverseny. 12 óra 10: Táncczene. **Belgrád.** 1 óra: A rádiózenekar hangversenye. 2 óra 5: Cigányzene. 5 óra 45: Gramofonzene. 7 óra: Harmonikahangverseny. 7 óra 30: Gramofonzene. 9 óra 30: Népdalok. 11 óra 30: Zongora és hegedűhangverseny. 12 óra: Cigányzene. **Langenberg.** 7 óra: Délutáni hangverseny. 10 óra: Könnyű zene. 12 óra 20: Zenekari hangverseny. **Milánó.** 9 óra: Könnyű zene. 9 óra 30: Gramofonzene. 10 óra 50: Kamarazene. 12 óra: Tarka-est. **Prága.** 9 óra 45: Operaelőadás. 12 óra 35: Gramofonzene. **Róma.** 9 óra 50: Gramofonzene. 10 óra 45: Zenekari hangverseny. **Strassburg.** 8 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 9 óra 45: Szórakoztató zene. 10 óra 30: Esti hangverseny. **Varsó.** 9 óra 35: Gramofonzene. 10 óra 15: A filharmonikusok hangversenye. 12 óra 50: Táncczene.

Közgazdaság

A Nemzeti Bank vidéki fiókjait még mindig nem ruházták fel önálló hatáskörrel a devizaügyleteknél

A devizakorlátozással kapcsolatban kiadott és egymással olykor ellentmondó rendeletek tömege után, amelyek könnyítést, majd szigorítást jelentettek és amelyek inkább csak kísérletezés számba mentek, mert a zavaros helyzetet nem oldották meg, némi szünet állott be. A Nemzeti Bank temesvári fiókjához a tegnapi napon újabb rendelet nem érkezett és ezért Temesvárot a legutolsó intézkedések alapján járnak el. Eszerint a magánbankok valutát nem vásárolhatnak és a devizaügyleteket csak a Banca Nationala bonyolíthatja le. A bukaresti központ kiállításba helyezte, hogy egy-két na-

pon belül már kiadják azt a rendeletet, amely a Nemzeti Bank vidéki fiókjait önálló hatáskörrel ruházza fel. A várható intézkedés alapján a temesvári fiók nem kényszerül majd a Temesvárról eszközözendő átutalások és csekkek elintézése tekintetében a bukaresti központhoz fordulni, hanem saját hatáskörében gyorsabban és kényelmesen oldja meg a felmerült nehézségeket.

A Léda felmondó tisztviselőinek és átszervezői üzemét. A L éda vegyi művek részvénytársaság június hó elsejével felmondott összes tisztviselőinek. A felmondások megokolására

az igazgatóság nagyszabású üzemáttszervezést hoz fel. Ugyanis a L éda művek egyes osztályai az utóbbi időben nem bizonyultak elég jövedelmezőnek, ezért a vállalat vezetősége először saját eladási szervek felállításával kísérletezett, majd elhárította egyes cikkek gyártásának beszüntetését. Az egyes osztályok leállítását fokozatosan történik meg. Az átszervezés végrehajtása után az igazgatóság esetenként dönt az egyes tisztviselők visszatartása felett és a tegnapi felmondások is abból a célból történtek, hogy a vezetőség szabadkezettel nyerjen az átszervezés tartamára. A munkássággal szemben még eddig nem történt intézkedés.

Emelik az amerikai adókat. Washingtoni jelentés szerint az amerikai szenátus elfogadta az új adótörvényeket. Az új törvények az államnak 1121 millió dollár adótöbbletet biztosítanak. A költségvetést négyszáz millió dollárral csökkentették és további kétszázötven millió dolláros csökkentést terveznek. Remélik, hogy ezzel az Egyesült Államok költségvetését egyensúlyba hozzák.

A Bánság vezet az adófizetésben. A mai mostoha gazdasági viszonyok között a temesvári pénzügyigazgatóság az inkasszó terén még mindig országos rekordot tud felmutatni. Májusban a pénzügyigazgatóság az állam részére 56.351.907 leit szedett be, amiből az egyenes adó 17.192.679 leit tett ki.

Gabonaárak magánfolyama. Buza 340—345 lei, tengeti 250, zab 225, árpa 320, burgonya 195, tökmag 675 és korpa 180 lei száz kilónként. Lucernamag 20, lóheremag 40, kendermag 7,50 és bab 4,50 lei kilónként. Az irányzat az összes terményekben lanya.

Halálvonalat

A Déli Hírlap eredeti regénye

Írta: A. G. Griffiths

Fordította: Vécsey Leó

2. folytatás.

— Anonkvül elv szlette az utasok jegyeit is, amelyeket — a főnök ur tudja — szintén meg szokott tartani az utazás végéig. A szerencsétlenség után azonban képtelen volt vigyázni a tárcájára. Ebben voltak az összes papírjai.

— Egyre rosszabb és bonyolultabb lesz a helyzet! Valami titok lappang itt a dolog mögött. Előre! Vezessenek a kalauzhoz? Várjon, kaphatnék valami külön szobát, közel ahhoz a másikhoz, ahol a gyanúsítottak fogva vannak? Szükséges lesz, hogy megmotozzunk embereket, felvegyünk tanuvallomásokat. A vizsgálóbíró ur azonnal itt lesz.

Flocont nyomban bevezették egy szobába, amely közvetlenül a váróterem mellett volt. A főnök elhalasztva még a hálókocsi átvizsgálását is, elrendelte, hogy hozzák eléje a kalauzt kihallgatás végett.

A kalauz Ludwig Groote néven nevezte meg magát. Harminckét éves, amsterdami, szüretésű, elhanyagolt külsejű, lehorgasztott fejű, furcsa emberke volt, akít elsősorban is szigorúan megfeddett.

— Hallatlan! Mondja, maga máskor is ilyen hanyag? — kiabált a detektív-főnök.

A kalauz még mindig meredten tekintett maga elé, fénytelen, homályos

szemekkel és nem adott azonnal választ.

— Be van rugva? Talán. L. hetséges volna? — mondta magában, mintegy határozatlan válaszként egy benne hirtelen felülő gyanura, aztán tovább folytatta:

— Mit csinált maga Laroche és Párizs között? Aludt?

A kalauz igyekezett összeszedni magát.

— Azt hiszem, aludtam ... Kellott aludnom ... Nagyon álmos voltam ... Két éjszakát ébren töltöttem már; de ez mindig így van és én általában nem vagyok ilyen. Én nem értem, hogy történhetett.

— Hah! — A főnök azt gondolta, hogy most már mindent ért. — Érezte e ezt az álomságot, még mielőtt elhagyták Laroche-t?

— Nem, monsieur! Határozottan nem! Addig egészen éber voltam ... egészen friss.

— Hm, nagyszerű; látom! — És a kicsiny emberke felugrott és megkerülve az asztalt, odarohant, ahol jámboran állt a kalauz, szimatolni kezdett, valóban megszagolta a vasutast.

— Igen, igen! — A kis ember egyre szimatolgatva körültáncolta őt, egyik kezével megragadta a kalauz fejét, míg a másikkal lehuzta annak alsó szemhéját, hogy teljességében láthassa a szemgolyót, még egy ideig szaglászta, azután visszatért helyére.

— Nagyszerű. És hol van a maga vasuti menetlevele?

— Bocsnát, monsieur, nem találom seholsem.

— Az lehetetlen! Hol tartja maga azt? Nézze meg még egyszer, kutasson utána! Nekem szükségem van rá!

A kalauz reménytelenül rázta a fejét.

— Elveszett, monsieur, a tárcám-mal együtt.

— De a papírjai, a jegyek ...

— Minden benne volt, monsieur. Ugy látszik, kiejtettem a zsebemből.

— Különös, nagyon különös. Mindazonáltal a tényt fel kell jegyezni rögtön. Természetesen visszatérünk még erre. De fel tudja legalább sorolni az utasok nevét?

— Nem, uram, nem. Nem tudok visszaemlékezni annyira tisztán, hogy megkülönböztessenem őket.

— De ez átkozottul elkésérítő! Ha elgondolom, hogy nekem egy ilyen ostoba emberrel van dolgom ... egy ilyen idiotával, egy ilyen számmal ...

— De legalább azt tudja, hogyan voltak elfoglalva az ágyak, hányan voltak egy fülkében és miféle személyek? Igen? Meg tudja ezt nekem mondani? Helyes, hát akkor rajta. Egymásután sorra vesszük az utasokat és maga megjelölheti a helyüket, miután én megbizonyosodtam a nevük felől. Nos, kérem, kezdjük! Hány személy számára volt a kocsiban hely?

— Tizenhat. Két négyágyas és négy kétágyas füлке van a vagonban.

— Várjon, csináljunk egy tervjazot. Majd én rajzolom. Így! Helyesen van ez? — és a főnök fölmutatta a nyers táblázatot.

— Tehát itt megvan a hat füлке. Lássuk először is az a fülkét, az 1., 2., 3. és 4. számú ágyakkal. Valamennyinek volt utasa?

— Nem; csak két utas volt ebben a fülkében; két angol ember. Ezt onnan tudom, mert angolul beszéltek

és én értek ezen a nyelven egy kissé. Az egyik katona volt; a másik, azt hiszem, egyházi ember, vagy pap lehet.

— Jól van! Mi majd végére járunk. Kik utaztak a b fülkében, az 5. és 6. ágyakban? Kik voltak ott?

— Egy ur. Nem emlékszem a nevére. De megismerem őt a külsejéről.

— Folytassuk. Vegyük a c fülkét, a 7. és 8. számú ágyakkal.

— Szintén egy ur volt ebben a fülkében. Ő volt az, aki ... azt akarom mondani, hogy ez a füлке, ahol a gyilkosság történt.

— Ah, valóban, a c fülkében? Helyes. Na és a következő, a 9-10?

— Itt egy hölgy volt. Az egyetlen hölgy a hálókocsiban. Romából jött.

— Várjon egy percre. Honnan jöttek a többi utasok? Felszállt valaki az uton?

— Nem uram; az összes utasok Romából jöttek.

— Köztük a halott ember is? Ő is római volt?

— Ezt nem tudom megmondani, de ő is Romában szállt a vonatra.

— Helyes. Ez a hölgy egyedül volt?

— A fülkében igen. De azért nem volt egészen egyedül.

— Nem értem.

— Vele volt a komornája is.

— A kocsiban?

— Nem, nem a kocsiban. Az a második osztályon utazott. De néha ájtott urnőjéhez a hálókocsiba.

— A hölgy szolgálatára, nemde?

— Igen, uram, ha én megengedtem volna. Azonban kissé tulságosan gyakran jött át és ezért kénytelen voltam eltávolítani. Szóltam is a madame la Comtesse nek. . .

(Folyt. köv.)

